

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Deres ref.
15/3761

Vår ref.
15/5503 - ÅST

Dato
11.11.2015

Høring – forslag til endringer i fagskoleloven og studiekvalitetsforskriften

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev av 10. august 2015 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet stiller seg i hovedsak positive til de endringer som foreslås i fagskoleloven og studiekvalitetsforskriften, både med hensyn til å sikre studentenes rettigheter, og å skape bedre forutberegnelighet for fagskoletilbydere, studenter etc. Vi er enige i at studenter ved fagskolene bør ha tilnærmet like rettigheter som studenter ved universiteter og høyskoler har idag.

Vi har imidlertid følgende merknader til enkelte av bestemmelsene:

Til lovforslaget § 9

Det er viktig at det skilles tydelig mellom reaksjoner som har et sanksjonsøyemed og reaksjoner som har et opprettende eller forebyggende formål. Såfremt reaksjonene har et sanksjonssiktemål, må behovet for det vurderes nøye. Hvis reaksjonene er ment å ha et sanksjonssiktemål, må Kunnskapsdepartementet avklare om reaksjonene er straff etter Grunnloven § 96 og EMK, og eventuelt i tilfelle hvilke konsekvenser det skal ha for lov- og forskriftsforslaget. Vi viser til NOU 2003: 15 «Fra bot til bedring».

Til lovforslaget § 13

Det bør vurderes nærmere om det er hensiktsmessig med en generell forskriftshjemmel som gir departementet kompetanse til å fastsette krav til skikkethet for et yrke som krever fagskoleopplæring. Et vedtak om manglende skikkethet har vesentlig betydning for den det gjelder, og regelverket bør utformes så klart som mulig. En generell forskriftshjemmel kan gi opphav til en del tvilsomme tolkningsspørsmål,

som blant annet spørsmål om hvilke deler av en skikkethetsvurdering som skal kunne etterprøves av domstolene, og i hvilken grad rekkevidden av domstolskontrollen kan reguleres i forskrift.

Til lovforslaget § 14

Fagskoleloven har idag ingen bestemmelser om krav til politiattest for studenter ved fagskoleutdanninger, og fagskoler kan således ikke kreve politiattester av fagskolestudenter. JD er i prinsippet enig i at det bør stilles samme krav til vandel for studenter i fagskoleutdanninger, hvor studenter i løpet av utdanningen kommer i kontakt med sårbare grupper, som det stilles til studenter i høyere utdanning og utøvere av yrket ellers.

Imidlertid er det i høringsnotatet ikke angitt hvor mange personer kravet om politiattest vil omfatte, og hvilke økonomiske og administrative konsekvenser denne delen av forslaget vil medføre. Vi ber om at det foretas en nærmere vurdering av hvor mange politiattester som vil måtte utstedes per år med bakgrunn i forslaget. Vi forutsetter videre at ordningen ikke trer i kraft uten at politiet blir kompensert for de kostnader forslaget medfører.

Til fagskoleloven § 17 femte ledd

De sentrale spørsmålene ved illeggelse av overtredelsesgebyr bør reguleres i lov med hjemmel for nærmere regulering i forskrift. Det bør komme tydelig frem hva forskriftshjemmelen skal omfatte. Angivelsen «ileggelse av ... overtredelsesgebyr» i forslaget § 17 femte ledd annet punktum er for vag og upresis. Dersom det er meningen at foretak skal kunne ilegges overtredelsesgebyr, bør det fremgå tydelig av sanksjonshjemmelen. Det bør reguleres i loven hvilket skyldkrav som kreves for å illegge foretak overtredelsesgebyr.

Det bør vurderes om det er behov for hjemmel for subsidært ansvar for foretakets morselskap og morselskapet i det konsern selskapet er en del av. Videre bør det vurderes om det behov for hjemmel for renter ved utsatt iverksettelse, utsatt betalingsfrist og manglende betaling etter forfall. Endelig bør det vurderes om det er hensiktsmessig med regler om foreldelse av overtredelsesgebyret, se til illustrasjon akvakulturloven § 30 sjette ledd og konkurranseloven § 29 fjerde ledd.

På side 11 i høringsnotatet beskrives skyldkravet for annullering av eksamen, prøve eller godkjenning av emne på grunn av fusk. Beskrivelsen av skyldkravet er uklar, særlig hva som menes med at «de nevnte definisjonene vil kunne suppleres av det som strafferetten har definert som forsøk, forsett og grov uaktsomhet». I beskrivelsen av kravene til forsett og grov uaktsomhet bør man etter vårt syn ta utgangspunkt i straffeloven 2005 §§ 22 og 23 med tilhørende merknader i Ot.prp. nr. 90 (2003–2004).

Der det i høringsutkastet vises til straffeloven 1902 bør det dessuten vises til straffeloven 2005.

Med vennlig hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Åshild Tveit Arnstorp
rådgiver